

Govor visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije Miroslava Lajčaka na konferenciji o Evropskoj perspektivi Bosne i Hercegovine

Bosni i Hercegovini je potreban demokratski dijalog o integraciji sa Evropskom unijom

Vaše ekscelencije, dame i gospodo,

Danas sam vas pozvao jer budućnost Bosne i Hercegovine u Evropskoj uniji nije pitanje u kojem će učestvovati samo politička elita i Evropska unija. To pitanje zahtijeva učešće i punu podršku svih društvenih segmenata.

Prije nekoliko godina, Bosna i Hercegovina je, od svih zemalja Zapadnog Balkana, bila jedan od najboljih kandidata za brzu integraciju u Evropu. Danas, međutim, druge su zemlje ostvarile napredak – uprkos svojim specifičnim poteškoćama i izazovima – dok se Bosna i Hercegovina kreće samo mjestimice i sporo.

Parafiranje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u decembru prošle godine predstavlja važan korak u pravom smjeru – ali smo ja i drugi predstavnici Evropske unije morali ubjeđivati političko vodstvo u Bosni i Hercegovini da učine ono što je potrebno. U drugim zemljama kandidatima za članstvo u Evropskoj uniji političari su lobirali Evropsku uniju, a ne obratno!

Masovno učešće

Za razliku tih zemalja koje su nedavno pristupile Evropskoj uniji, u Bosni i Hercegovini do sada nije zabilježeno aktivno učešće svih segmenata društva u integracijskom procesu.

Sedamdeset posto građana uporno govori kako želi da Bosna i Hercegovina bude u Evropi što je moguće ranije – ali isti taj postotak nije aktivno uključen u aktivnosti kako bi se to i postiglo.

Do sada su domaćim političarima građani prepustili punu odgovornost za evropske integracije.

I postignuti su skromni rezultati.

Mi smo ovdje danas kako bismo razgovarali o tome šta je potrebno promijeniti u ovoj nezadovoljavajućoj situaciji.

Današnja konferencija pokreće inicijativu koja će se proširiti na čitavu zemlju. U narednim sedmicama i mjesecima, stručnjaci, privrednici, poslodavci i radnici kao «socijalni partneri», potrošači, studenti i aktivisti će biti pozvani da učestvuju u debatama koje se organizuju u 16 većih i manjih gradova Bosne i Hercegovine. Debate će biti organizovane u saradnji sa domaćim nevladinim organizacijama i održavat će se od 21. februara do početka maja ove godine. Sve detalje oko ove kompanje mogu da se nadju na webstranici www.rec.ba

Ovo je konsultativan proces, a ne upotreba publiciteta.

U dosadašnjim aktivnostima na integraciji Bosne i Hercegovine u EU, po mom mišljenju, nedostaje povezanost ovog procesa sa njegovim praktičnim ishodom – poboljšanjem životnog standarda.

Konstruktivna javna debata o integracijama mora biti usmjerena ka ideji kako građani Bosne i Hercegovine mogu imati koristi od pogodnosti članstva u Evropskoj uniji.

Danas pokrećem niz konsultacija širom zemlje i želim čuti vaše

mišljenje o tome kako će Bosna i Hercegovina svojim članstvom u Evropskoj uniji:

- postići konsolidaciju sigurnosti i demokratije?
- ostvariti poboljšanja na privrednom planu povećanim prilivom investicija i otvaranjem novih radnih mjesta?
- pospiješiti regionalni razvoj i saradnju?
- stvoriti više obrazovne standarde i ponuditi bolju budućnost mladima?

Javni dijalog

Mi nismo jednostavno izmislili ove teme; one su rezultat konsultacija sa velikim brojem građana širom Bosne i Hercegovine. Građani Bosne i Hercegovine su nam rekli da su ovo područja koja njih najviše zanimaju kada je u pitanju njihova budućnost.

Ovo je *izvorna* upotreba javnog dijaloga. Građani Bosne i Hercegovine su zainteresovani za ovaj proces i imaju svoju ulogu u njemu, ali do sada nismo zapravo čuli njihov glas.

U Evropi je u svim procesima, između ostalog, izuzetno važno učešće građana i demokratski dijalog. Bosna i Hercegovina mora pojačati napore da postigne to isto.

Prema tome, danas i u naredna dva mjeseca, **neću** vam govoriti šta **ja** mislim da BiH treba uraditi kako bi ubrzala integracijski proces. **Slušat ću šta vi mislite** da BiH treba uraditi, i na koji način vi možete doprinijeti da se integracija ubrza.

Neće biti dovoljna samo jedna konferencija da napravimo plan, – ali tokom sedmica i mjeseci koji će uslijediti, možemo uspostaviti kontakt putem kojeg će tiha većina prestati biti tiha i početi govoriti.

Vrijeme je da se proširi politički diskurs u Bosni i Hercegovini te da se prihvate novi i širi horizonti. Naš

centralni cilj je da učinimo ovu zemlju stabilnom, naprednom, demokratskom i sigurnom i da ona postane članica Evropske unije.

Iznenadujuće je kako malo opcija se nudi. U većini zemalja Centralne Evrope i Balkana, nevladine organizacije su imale ogromnu ulogu u mobiliziranju javnosti i u pokretanju diskusija u svim dijelovima društva kako bi svi imali priliku da učestvuju.

Ovo je proces u kojem moraju učestvovati svi građani jer je važan za sve.

Ovo nije nešto što će se desiti samo jednom, nego će trajati sve dok se ova zemlja ne pridruži Evropskoj uniji. Apeliram na sve vas da iskoristite ovu jedinstvenu priliku.